

Apstiprināts:
LJS SC vadītāja S.Kalniņa - Rutuļa

2019. gada 17. janvārī

LATVIJAS JŪRNICĪBAS SAVIENĪBAS CERTIFICĒŠANAS CENTRS

NOLIKUMS

Patstāvīgās prakses uzraudzība būvspeciālistiem

Saskaņā ar likumu „Būvniecības likums” Latvijas Jūrniecības savienības Certificēšanas centrs (turpmāk - LJS SC) patstāvīgās prakses uzraudzības ietvaros Ministru kabineta noteiktajā kārtībā, ne retāk, kā reizi piecos gados pārbauda informāciju par katru būvspeciālistu Būvniecības informācijas sistēmā, nepieciešamības gadījumā pieprasot iesniegt papildus informāciju:

1.1. Būvspeciālista patstāvīgo praksi:

Reglamentētajā sfērā, atbilstoši MK Noteik. Nr. 169 „Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi”, šādās darbības jomās:

- Ostu un jūras hidrotehnisko būvju projektēšana;
- Ostu un jūras hidrotehnisko būvju būvdarbu vadīšana;
- Ostu un jūras hidrotehnisko būvju būvdarbu būvuzraudzība.

1.2. Būvspeciālista iesniegto informāciju par izglītību un apgūtajām profesionālās pilnveides programmām, vai citiem kompetenci paaugstinošiem pasākumiem sertifikātā norādītajā jomā;

1.3. Regulāri pēc būtības izvērtē sūdzības un saņemto informāciju par būvspeciālista iespējamajiem pārkāpumiem, kā arī informāciju par nebūtiskiem pārkāpumiem. Sūdzībās un iesniegumos norādītos, kā arī citos veidos iestādes rīcībā nonākušos faktus par iespējamajiem būvspeciālista pārkāpumiem (Sodu reģistrā pārbaudāmās tiesību normas saistībā ar būvspeciālista sertifikāta iegūšanu un būvspeciālistu patstāvīgās prakses uzraudzību);

1.4. Certificēto būvspeciālistu būvprakses uzraudzību veic LJS SC pārbaudot būvspeciālistu reģistrā ievadīto informāciju ikvienam speciālistam vienu reizi 5 (piecos) gados, ievadot pārbaudes veikšanas datumu, pārbauda informāciju par ikvienu certificēto būvspeciālistu, nepieciešamības gadījumā pieprasot iesniegt trūkstošo informāciju.

2. Nolikums paredz kārtību būvspeciālistu patstāvīgās prakses uzraudzībai ostu un jūras hidrotehnisko būvju projektēšanas, būvdarbu vadīšanas, būvdarbu būvuzraudzības darbu

privātprakseī, lai nodrošinātu sertificēto personu uzraudzību saskaņā ar LR MK 20.03.2018. not. Nr. 169 un LVS EN ISO/IEC 17024:2012 prasībām.

2.1. Būvspeciālistiem līdz kārtējā gada 1. aprīlim būvspeciālistu reģistrā ir pienākums ievadīt informāciju par iepriekšējā kalendāra gadā apgūtajām profesionālās pilnveides programmām, semināriem un citiem kompetenci paaugstinošiem pasākumiem, norādot attiecīgā apliecinošā dokumenta izdošanas datumu, derīguma termiņu, izdevēju, profesionālās pilnveides mācību programmas vai pasākuma nosaukumu un apjomu, kā arī pievieno šo dokumentu elektroniski, ja minētā informācija nav pieejama būvspeciālistu reģistrā.

2.2. Būvspeciālistiem līdz kārtējā gada 1. aprīlim būvspeciālistu reģistrā ir pienākums ievadīt informāciju par iepriekšējā kalendāra gadā veikto patstāvīgo praksi, norādot darba devēju, pasūtītāju, būvniecības lietas numuru (Latvijas Republikā veiktajiem darbiem), būves nosaukumu, ēkas galveno lietošanas veidu vai inženierbūves lietošanas veidu (saskaņā ar būvju klasifikāciju), būvniecības veidu, objekta adresi (ārpus Latvijas Republikas veiktajiem darbiem), būves grupu, darbu izpildes laiku, darbības sfēru, līdzdalības pakāpi, kā arī elektroniski pievieno šo darbu apliecinošus dokumentus, ja minētā informācija nav pieejama būvspeciālistu reģistrā.

2.3. Būvprakses sertifikāta darbības periodā sertificētajai personai pēc LJS SC pieprasījuma jāsniedz tās pieprasīto informāciju, kas nepieciešama būvspeciālista patstāvīgās prakses izvērtēšanai, ja saņemta sūdzība, vai kompetences pārbaudes iestādes rīcībā ir nonākusi cita informācija par būvspeciālista profesionālās darbības un profesionālās ētikas pārkāpumiem, kā arī ja būvspeciālistu reģistrā tiek konstatēts, ka būvspeciālists nav iesniedzis, vai ir iesniedzis nepilnīgu nolikuma 2.1. un 2.2. apakšpunktā minēto informāciju, vai nav izpildījis pienākumu nomaksāt patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksas, tad kompetences pārbaudes iestāde pieprasa būvspeciālistam 30 dienu laikā ievadīt būvspeciālistu reģistrā nepieciešamo informāciju, vai izpildīt minēto pienākumu saistībā ar patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksas nomaksu.

3. Uz sertifikātu drīkst atsaukties tikai tā derīguma laikā, atbilstoši norādītajai darbības sfērai un nosacījumiem. Parakstot iesniegumu sertifikāta saņemšanai, persona apņemas izpildīt LVS EN ISO/IEC 17024:2012 punkta 9.7.2 prasības:

3.1. Izpildīt sertifikācijas shēmas attiecīgās prasības;

3.2. Atsaukties uz sertifikāciju tikai tajā sfērā, kurā tā ir piešķirta;

3.3. Nelietot sertifikāciju tādā veidā, kas sertifikācijas institūcijai sagādā sliktu reputāciju un nesniegt tādus paziņojumus attiecībā uz sertifikāciju, kurus sertifikācijas institūcija uzskata par maldinošiem vai nepilnvarotiem;

3.4. Sertifikācijas atlikšanas vai anulēšanas gadījumā, pārtraukt pretendēt uz sertifikāciju, kurā ir jebkuras atsauces uz sertifikācijas institūciju vai sertifikāciju un atgriezt jebkuru sertifikātu, kuru izsniegusi sertifikācijas institūcija;

3.5. Nelietot sertifikātu maldinošā veidā.

4. Ja LJS SC, ne retāk, kā reizi piecos gados veicot Būvniecības likuma 13. panta 9.¹ daļā minēto pārbaudi, konstatē, ka:

4.1. Būvspeciālists divus gadus piecu gadu laikā nav praktizējis būvspeciālista sertifikātā norādītajā jomā un darbības sfērā, būvspeciālistu uzaicina uz zināšanu pārbaudi kompetenču, prasmju un zināšanu līmeņa novērtēšanai.

4.2. Ja būvspeciālistam piecus gadus kompetences pārbaudes iestādes noteiktajā apjomā nav bijuši kompetenci paaugstinoši pasākumi sertifikātā norādītajā jomā un darbības sfērā, būvspeciālistu uzaicina uz profesionālās pilnveides pārbaudi.

5. LJS SC, veicot būvspeciālista patstāvīgās prakses uzraudzību, LR MK 20.03.2018. not. Nr. 169 noteiktajā kārtībā var pieņemt lēmumu:

5.1. par brīdinājuma izteikšanu;

5.2. par būvprakses sertifikātā norādītās darbības sfēras apturēšanu uz laiku;

5.3. par būvprakses sertifikātā norādītās darbības sfēras atjaunošanu;

5.4. par būvprakses sertifikātā norādītās darbības sfēras anulēšanu;

5.5. noteikt būvspeciālistam pienākumu noteiktajā termiņā kārtot pārbaudi kompetenču, prasmju un zināšanu līmeņa novērtēšanai.

5.6. minēto lēmumu triju darbdienu laikā pēc tā pieņemšanas LJS SC iekļauj būvspeciālistu reģistrā un paziņo būvspeciālistam Paziņošanas likumā noteiktajā kārtībā. Visas šīs procedūras tiek dokumentētas un protokoli saglabāti likumdošanā noteiktajā kārtībā.

6. Ja būvspeciālistam, izteikts brīdinājums divas reizes par profesionālās darbības pārkāpumiem piecu gadu laikā, LJS SC var pieņemt lēmumu noteikt būvspeciālistam pienākumu LJS SC noteiktajā termiņā kārtot pārbaudi kompetenču, prasmju un zināšanu līmeņa novērtēšanai t.i.:

6.1. Par pārkāpumu, kas saistīts ar LJS SC apstiprinātā profesionālās ētikas kodeksa neievērošanu;

6.2. Par labai profesionālai praksei, kā arī kompetencēm, prasmēm un zināšanām neatbilstošu rīcību;

6.3. Par pārkāpumu, kas saistīts ar būvniecību reglamentējošos normatīvajos aktos būvspeciālistam noteikto pienākumu nepildīšanu, nepienācīgu pildīšanu, vai standartos noteikto prasību neievērošanu, ja tas nav radījis būtisku apdraudējumu cilvēka veselībai, dzīvībai vai videi.

7. LJS SC, izvērtējot sūdzību vai rīcībā esošo informāciju par būvspeciālista profesionālās darbības vai profesionālās ētikas pārkāpumiem, pieņem lēmumu par brīdinājuma izteikšanu 6.1, 6.2. un 6.3 noteiktajiem pārkāpumiem.

8. LJS SC var pieņemt lēmumu noteikt būvspeciālistam pienākumu LJS SC noteiktajā termiņā kārtot pārbaudi kompetenču, prasmju un zināšanu līmeņa novērtēšanai, ja tā saņēmusi informāciju par pārkāpumiem, kas kopumā liecina par būvspeciālista neatbilstošu profesionālo darbību, vai kompetenču, prasmju un zināšanu līmeni, kā piem., ja LJS SC konstatē vairākus maznozīmīgus

būvspeciālista profesionālās darbības pārkāpumus, kas kopumā neietekmē būvprojekta, būvdarbu vai būvekspertīzes kvalitāti.

9. LJS SC veic kompetences novērtēšanu, ja būvspeciālists ir izteicis lūgumu atkārtoti veikt kompetences novērtēšanu.

10. Noteikumu 6., 7. un 8. punktos minēto pārbaudi veic vismaz divi LJS SC norīkoti eksperti saskaņā ar LR MK 20.03.2018. not. Nr. 169. Ekspertus atbilstoši kompetencei izvēlas no Ekspertu reģistra, ko apstiprinājusi LJS SC vadītāja.

11. LJS SC amatpersonai un ekspertiem, veicot būvspeciālista patstāvīgās prakses uzraudzību, ir tiesības iekļūt būvniecības objektos, kuros attiecīgais būvspeciālists veic profesionālo darbību.

12. LJS SC plānveidīgi, uz risku analīzi balstoties, katru gadu veic padziļinātu pārbaudi 1% no kopējā būvspeciālistu skaita katrā darbības sfērā. Iespējamie riska faktori (balstoties uz konkrētiem ziņojumiem un pārbaudītiem faktiem) padziļinātas pārbaudes veikšanai:

- Ziņojumi no BVKB, būvvaldēm u.c. uzraudzības institūcijām par būvspeciālista pārkāpumiem, nekompetenci, nolaidību, pieredzes un zināšanu trūkumu;
- Korupcijas iespējamie riski;
- Ētikas kodeksa neievērošana;
- Publisko iepirkumu piedāvājumu vērtēšanas komisijas slēdzieni par to, ka pretendents tiek izslēgts no tālākās vērtēšanas procesa, ar pamatojumu, ka Būvspeciālista kvalifikācija (iesniegtie praksi apliecinošie dokumenti) maldina vai neatbilst publiskā iepirkuma nolikuma prasībām;
- Būvspeciālista reputācijas zaudējums saistībā ar viņa negodīgu rīcību, rakstura un uzvedības izmaiņām; ļauna nolūka vai līguma laušanas rezultātā;
- Būvdarbi apturēti kāda apstākļa dēļ, kurā vainojams būvspeciālists un šis apturējums ir tik ilgs, ka rada būvuzņēmējam/pasūtītājam lielus zaudējumus - lēmums par būvdarbu pilnīgu vai lokālo apturēšanu;
- Nespēja līgumdarbu saistības izpildīt līgumā noteiktajā kvalitātē vai laikā (Būvspeciālista atbildība noteikta līguma noteikumos) - būvdarbu līguma izpildes termiņa kavēšana vairāk par 10% no kopējā līgumā paredzētā termiņa (būvniecības ierosinātāja aptauja);
- Darba devēja bieža maiņa (būvspeciālists darbojas pie katra no darba devējiem ne ilgāk par 1-2 gadiem);
- Divi vai vairāk gadījumi pēc kārtas, kad būvobjekts netiek uzraudzīts/vadīts līdz pieņemšanai ekspluatācijā. Būvspeciālists bija reģistrēts būvvaldē atbildīgā būvspeciālista statusā būvatļaujas saņemšanas brīdī;
- Būvspeciālistam ir piešķirtas patstāvīgās prakses tiesības vairāk, kā 2 dažādās sfērās/jomās (piem. Ostu un jūras hidrotehnisko būvju projektēšanā, būvdarbu vadīšanā un būvuzraudzībā);
- Vairāk par 2 būvobjektiem (būvuzraugiem, būvdarbu vadītājiem) tiek uzraudzīti/vadīti, vai 2 vai vairāk būvprojekti (projektētājiem) tiek izstrādāti vienlaicīgi;
- Būvspeciālists praktizējis nesamērīgi daudzos objektos;
- Būvspeciālista atbildība saistībā ar būvobjektā nodarbinātas personas miesas bojājumiem, slimību vai nāvi, kas izraisīti vai, kas radušies būvdarbu projektēšanas, veikšanas, pabeigšanas un jebkādu defektu novēršanas laikā;

- Būvspeciālista atbildība par darba aizsardzības, apkartējās vides aizsardzības pasākumu neievērošanu, ignorēšanu, kas var apdraudēt nodarbinātās personas veselību un dzīvību;
- Ievērojami būvdarbu defekti, kas veicinājuši būvdarbu apturēšanu; bezatbildība garantijas termiņa laikā;
- Pieļautas atkāpes no būvnormatīvu tehniskām prasībām; Būvniecības likuma 9. panta „Būtiskās būvei izvirzītās prasības”;
- Nepiemērotu, normatīvajiem aktiem neatbilstošu, būvizstrādājumu izvēli, to iestrādāšanas tehnoloģijas izvēli un tehniski neatbilstošas būvtehnikas izmantošanu u.c.

12.1. Patstāvīgās prakses uzraudzības ietvaros veic šādas pārbaudes: Būvdarbu vadītājiem un būvuzraugiem: par vienu, pēc nejaušības principa atlasītu objektu, kurā būvspeciālists pārskata periodā sniedz, vai ir sniedzis pakalpojumus, pārbauda, vai pienākumi veikti atbilstoši normatīvo aktu prasībām; Būvdarbu vadītājiem veic pārbaudi būvlaukumā. Būvlaukumā pārbauda:

- Būvniecības procesam nepieciešamos dokumentus un to saturu (būvatļauja, būvprojekts, būvprojekta ekspertīze, atļaujas, kas nepieciešamas būvdarbu veikšanai, būvdarbu žurnāla aizpildīšana būvlaukumā, autoruzraudzība, būvuzņēmuma līgums u.c.);
- Tehniskā dokumentācija (DOP, DVP, kvalitātes prasības un paskaidrojuma raksti attiecībā uz konkrēto darbu, uzraudzības izpildei nepieciešamie mērījumi, līgumā paredzētie rasējumi;
- Darbu veikšanas projekta saturs, kvalitāte, detalizācijas pakāpe, atbilstība projektēšanas un darbu veikšanas standartiem un būvprojektam un situācijai būvlaukumā;
- Darbu un autoruzraudzības žurnālu aizpildīšanas pareizība, loģika un atbilstība faktiskajai situācijai būvlaukumā;
- Būvdarbu veikšanai paredzētie dokumenti, to sastādīšanas kārtība, prasības un iekļaujamā informācija (segto darbu akti, nozīmīgo konstrukciju pieņemšanas akti, izpildshēmas, izpilduzmērījumi, pārbaužu protokoli (“non-copypaste”, laba prakse);
- Būvdarbu veikšanas un organizēšanas atbilstību būvprojektam un normatīvo aktu prasībām;
- Būvizstrādājumu un būvtehnikas atbilstību, apliecinošas dokumentācijas esamību būvlaukumā; prasības būvizstrādājumu pielietošanai, dokumentēšanai;
- Atsevišķu darbu operāciju vai darba procesu tehnoloģisko kontroli;
- Darba aizsardzības un apkartējās vides aizsardzības prasību ievērošanu būvlaukumā (darba un apkartējās vides aizsardzības plāns, darba vides risku novērtējums, instrukcijas, instruktāžas);
- Pārlicinās, vai tiek veikta autoruzraudzība vai būvuzraudzība gadījumos, kad attiecīgās uzraudzības nepieciešamību nosaka normatīvie akti, un vai tiek ievērots būvuzraudzības plāns;
- Izbūvēto konstrukciju un inženiersistēmu atbilstība būvprojekta risinājumiem;
- Pārbaude, vai būvdarbi būvobjektā, vai tā daļā netiek veikti brīdī, kad tiek veikta un vēl nav pabeigta (sniegts būvprojekta eksperta pozitīvais atzinums) būvprojekta izmaiņu ekspertīze;
- Būvnormatīvu pielietošanu, pabeigto darbu nodošanu, garantijas periods u.c.

12.2. Pēc būvspeciālistu patstāvīgās prakses uzraudzības parbaudes ekspertu komisija sastāda protokolu par pārbaudes rezultātiem, kuru paraksta visi komisijas locekļi un apstiprina LJS SC vadītāja. Protokolu noformē valsts valodā, t.i. latviešu valodā.

12.3. Projektētājiem, veic pēc nejaušības principa izvēlēta vismaz viena pārskata periodā veiktā darba padziļinātu pārbaudi, par atbilstību normatīvo aktu prasībām, ietverot būtisko raksturlielumu aprēķinu pārbaudi, vai būvprojektu, kura sarežģītības un atbildības pakāpe ir augstāka par tiem, kas tika uzrādīti pie patstāvīgās prakses sertifikāta piešķiršanas, vai pārreģistrācijas, izstrāde un vadīšana.

2.4. Ja veicot padziļinātu pārbaudi, konstatē neatbilstības, pēc to izvērtēšanas, atbilstoši likumdošanas prasībām, var pieņemt lēmumu:

12.4.1. izteikt brīdinājumu;

12.4.2. uzaicināt būvspeciālistu uz kompetences, zināšanas un prasmju līmeņa novērtēšanas eksāmenu un eksāmena nenokārtošanas gadījumā aptur uz laiku būvspeciālista būvprakses sertifikātu, vai darbības sfēru, līdz brīdim, kad atkārtoti tiek nokārtots kompetences eksāmens;

12.4.3. anulēt būvprakses sertifikātu, vai norādīto darbības sfēru.

13. Ja reglamentētā darbības sfērā sertificētais būvspeciālists būvspeciālistu reģistrā nav reģistrējies, vai sniedzis nepilnīgu, vai maldinošu informāciju, uzraudzībai norīkotais eksperts pieprasa būvspeciālistam 30 dienu laikā to precizēt un nepieciešamo informāciju ievadīt būvspeciālistu reģistrā, vai izpildīt minēto pienākumu saistībā ar patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksas nomaksu.

14. Ja reglamentētā darbības sfērā sertificētais būvspeciālists informāciju 30 dienu laikā nav ievadījis būvspeciālistu reģistrā, eksperts par to informē LJS SC vadītāju, kurš pieņem lēmumu par attiecīgā būvspeciālista būvprakses sertifikāta darbības apturēšanu. Informāciju par lēmumu LJS SC reģistrē būvspeciālistu reģistrā.

15. Sertificēto būvniecības speciālistu darbības pārkāpumus izskata SC atbilstoša pretendentu – būvspeciālistu novērtēšanas komisija, pēc nozīmētā eksperta atzinuma saņemšanas, piedaloties attiecīgajam sertificētajam būvspeciālistam. Pretendentu novērtēšanas komisijas locekļi ir SC darbinieki un sertificēti būvspeciālisti - eksperti ar vismaz otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību un 5 (piecu) gadu patstāvīgās profesionālās prakses pieredzi un nevainojamu profesionālo reputāciju, kuru patstāvīgajā praksē nav konstatēti profesionālās darbības profesionālās ētikas pārkāpumi.

Ja sertificētais būvspeciālists, bez attaisnojošu apstākļu paziņošanas uz komisijas sēdi neierodas, lēmumu var pieņemt bez viņa klātbūtnes. Lēmums par sertifikāta anulēšanu, apturēšanu vai atjaunošanu tiek sagatavots ar rakstveida motivāciju un reglamentētās darbības sfēras speciālistiem tiek ievadīts būvspeciālistu reģistrā. Lēmumu par sertifikāta darbības apturēšanu, anulēšanu un atjaunošanu paziņo būvspeciālistam Paziņošanas likumā noteiktajā kārtībā. Sertificēšanas institūcijas lēmumus būvspeciālists var apstrīdēt mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas Ekonomikas ministrijā Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā, atbilstoši LR MK 20.03.2018. not. Nr. 169. p. 62.

16. Būvspeciālistam jāpārskaita gada maksa LJS SC bankas kontā par patstāvīgās prakses uzraudzību un maksa par papildu sertificēšanas pakalpojumiem, ko apstiprinājis Latvijas Republikas Ministru Kabinets. LJS SC veic visiem būvspeciālistiem patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksas samaksas pārbaudi katru gadu.

17. LJS SC sertificēto būvspeciālistu uzraudzību, sertifikātu darbības apturēšanu, anulēšanu un atjaunošanu reglamentētajā sfērā veic atbilstoši LR MK 20.03.2018. not. Nr. 169. Darbības ir orientētas uz objektīvu un neatkarīgu novērtējumu veikšanu, darba izpildē neietekmējoties no finansiāliem, vai politiskiem faktoriem. nodrošina objektīvu un neatkarīgu būvspeciālistu uzraudzības procesu, veicot šādus pasākumus: visi darbībās iesaistītie darbinieki un pieaicinātie

eksperti identificē un norāda visus potenciālos interešu konfliktus ar juridiskām un fiziskām personām. Tiek identificētie potenciālie interešu konflikti un uzraudzības procesā netiek iesaistītas personas, kas var apdraudēt lēmumu objektivitāti; visus iesaistītos darbiniekus un ekspertus raksturo neatkarība un kompetence viņu darbības jomā, kā arī ar parakstu apliecina, ka tie darbībās un spriedumos ievēros konfidencialitātes, objektivitātes un neietekmējamības noteikumus, kā arī, ka veicamajās darbībās nav interešu konflikts.

19. Atbildīgā institūcija – LJS Sertificēšanas centrs – veic sertifikācijas shēmas uzturēšanu atbilstoši LVS EN ISO/IEC 17024:2012 punkta 8 prasībām, pastāvīgi sekojot izmaiņām būvniecības likumdošanā, kā arī vērtējot sertifikēšanas procesu, patstāvīgās prakses uzraudzību un saņemtās atsauksmes.